

Na temelju odredbe članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine 71/14, 118/14 i 154/14) i članka 38. Statuta Imunološkog zavoda od 23. 09. 2015. godine, nakon savjetovanja s Radničkim vijećem Imunološkog zavoda, Upravno vijeće Imunološkog zavoda je na 19. sjednici održanoj 05. 04. 2016. godine donijelo

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom sukladno djelatnosti, tehnologiji, poslovima s posebnim uvjetima rada, sredstvima rada, opasnim tvarima i broju radnika, a na temelju izvršene procjene rizika, utvrđuje se organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu te prava obveze i odgovornosti ovlaštenika poslodavca i radnika u dijelu u kojem ta pitanja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu, propisima donesenim na temelju njega te kolektivnim ugovorima i ugovorom o radu.

Članak 2.

Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika Imunološki zavod (u daljnjem tekstu: poslodavac) osigurava primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu. U tom cilju Poslodavac utvrđuje organizaciju uređivanja i provođenja zaštite na radu, način izrade programa osposobljavanja za rad na siguran način, osposobljavanje radnika za siguran način rada, poslove s posebnim uvjetima rada, način ispitivanja sredstava rada, opasnih radnih tvari, način na koji se njima mora rukovati, način upotrebe osobnih zaštitnih sredstava i opreme, sustav obavještanja i upotrebu znakova obavještanja, izradu pisanih uputa o sigurnom načinu rada, postupak s ozlijeđenim i oboljelim radnicima, zaštitu nepušača, zabranu unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme rada, zaštitu posebnih kategorija radnika, prava, dužnosti i odgovornosti ovlaštenika i radnika te unutarnji nadzor. Poslodavac u cilju uređivanja i provedbe zaštite na radu ovim Pravilnikom uređuje ustroj odbora za zaštitu na radu i izbor povjerenika za zaštitu na radu.

Članak 3.

Otklanjanje opasnosti za život i zdravlje radnika i drugih osoba na radu poslodavac osigurava i primjenom pravila ponašanja u svezi sa zaštitom od požara, postupcima gašenja požara te evakuacije i spašavanja.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, tehnička dokumentacija, elaborat o procjeni rizika, analize, nalazi, zapisnici, obavijesti, uvjerenja, svjedodžbe, stručna mišljenja izvještaji i druge isprave na temelju kojih se utvrđuje stanje zaštite na radu i primjena pravila zaštite na radu evidentiraju se i pohranjuju u zbirku isprava.

Članak 5.

Isprave iz prethodnog članka pohranjuju se i čuvaju kod stručnjaka zaštite na radu.

II ORGANIZACIJA UREĐIVANJA I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Članak 6.

Sve poslove zaštite na radu u skladu s ovim Pravilnikom i drugim propisima organizira, uređuje, nadzire i prati njihovu primjenu poslodavac.

Članak 7.

Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu.

Članak 8.

Stručne poslove zaštite na radu obavljaju stručne i druge službe u sklopu svojeg djelokruga. Poslove zaštite na radu obavljaju i imaju posebna ovlaštenja: Radničko vijeće, odbor za zaštitu na radu, povjerenici za zaštitu na radu, ovlaštenici i udruge sindikata.

Članak 9.

Izvršavanje poslova zaštite na radu, za čije obavljanje poslodavac nije u mogućnosti osigurati stručno provođenje (nema odgovarajuće kadrove, instrumente i slično), ugovara s vanjskom stručnom organizacijom ovlaštenom za obavljanje tih poslova, odnosno ovlaštenom fizičkom osobom.

Članak 10.

Ovlaštenici poslodavca su voditelji Službi i Odjela. Oni između sebe biraju koordinatora ovlaštenika kao člana odbora za zaštitu na radu.

Članak 11.

Poslove, prava, dužnosti, ovlaštenja i odgovornosti ovlaštenika, poslodavac i ovlaštenik utvrđuju ugovorom o radu ili dodatkom ugovora o radu.

Poslodavac

Članak 12.

Poslodavac je dužan osigurati uređivanje i provođenje zaštite na radu suglasno odredbama Zakona o radu, Zakona o zaštiti na radu, podzakonskih propisa, tehničkih normi, kolektivnih ugovora i ovim Pravilnikom. Poslodavac obavlja sljedeće poslove zaštite na radu:

- donosi opće akte iz zaštite na radu
- donosi izmjene i dopune općih akata iz zaštite na radu
- prati izvršenje plana i programa mjera zaštite na radu
- prihvaća izvješća o stanju zaštite na radu i o provođenju mjera zaštite na radu
- odlučuje o financiranju pojedinih projekata iz zaštite na radu i obavljanja poslova zaštite na radu
- ugovara osiguranje radnika za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti
- ugovara usluge sa službama medicine rada radi osiguravanja i ostvarivanja specifične zdravstvene zaštite
- donosi odluke i rješenja o provedbi ovog Pravilnika i drugih zakonskih propisa iz zaštite na radu

Ovlaštenici

Članak 13.

Ovlaštenici poslodavca odgovorni su za obavljanje poslova zaštite na radu, koji su utvrđeni u ugovoru o radu, neposredno poslodavcu, odnosno ravnatelju.

Stručnjak zaštite na radu

Članak 14.

Stručnjak zaštite na radu odgovoran je za poslove koje obavlja neposredno poslodavcu, odnosno ravnatelju.

Članak 15.

Poslovi zaštite na radu obavljaju se u Službi za financijske, ekonomske, pravne, kadrovske i pomoćno tehničke poslove.

Članak 16.

Odjel za tehničke poslove dužan je osigurati da su sva sredstva rada prije upotrebe u ispravnom stanju, te je dužan osigurati ispravnost sredstava rada i u smislu primjene pravila zaštite na radu na tim sredstvima.

Članak 17.

Odjel za financijske, pravne, kadrovske i pomoćne poslove u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu sudjeluje kod izrade općih akata, odluka, ugovora o radu, ugovora sa stručnim organizacijama, ugovora s medicinom rada i drugih pisanih akata.

Članak 18.

Odjel za ekonomske i komercijalne poslove dužan je prilikom nabave sredstava rada i osobnih zaštitnih sredstava držati se uputa stručnjaka zaštite na radu.

Članak 19.

Voditelj Odjela za skladištenje, transport i distribuciju dužan je postupati po pravilima zaštite na radu, posebno u svezi s opasnim tvarima, njihovim rukovanjem i izdavanjem.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 20.

Članove odbora za zaštitu na radu imenuje poslodavac.
Odbor čine: ravnatelj - poslodavac ili koordinator ovlaštenika poslodavca, stručnjak zaštite na radu, koordinator povjerenika za zaštitu na radu i specijalist medicine rada.

Povjerenika za zaštitu na radu, kojeg se predlaže za člana odbora, predlažu ostali povjerenici, a imenuje ga poslodavac.

Članak 21.

Predsjednik odbora za zaštitu na radu je poslodavac ili njegov ovlaštenik. Mandat članova odbora za zaštitu na radu traje 4 godine.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu

Članak 22.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu izabrani je predstavnik radnika i ovlašten je zastupati interese radnika na području zaštite na radu, te prati primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.

Povjerenika radnika izabiru radnici sukladno odredbama članka 70. Zakona o zaštiti na radu. Ako je kod Poslodavca izabrano više povjerenika, oni između sebe biraju svog koordinatora.

Članak 23.

Povjerenici za zaštitu na radu biraju se u Službama Zavoda i to po jednog povjerenika bira: Služba za kvalitetu, Služba za proizvodnju, Služba za istraživanje i razvoj i Služba za financijske, ekonomske, pravne, kadrovske i pomoćno tehničke poslove.

Članak 24.

Povjerenici se biraju na vrijeme od 4 godine. Povjerenik za zaštitu na radu može biti biran ponovno i nakon isteka mandata.

Predlagatelj za pokretanje postupka može predložiti i veći broj kandidata za povjerenika za zaštitu na radu.

Izbor povjerenika za zaštitu na radu provodi izborni odbor.

Izborni odbor ima najmanje 3 člana.

Član izbornog odbora ne može biti radnik koji je kandidat za povjerenika za zaštitu na radu

Članak 25.

Biračko pravo imaju svi radnici osim ravnatelja i članova Upravnog vijeća. Izborni odbor utvrđuje popis radnika koji imaju biračko pravo.

Članak 26.

Glasovanje je javno. Smatra se izabranim onaj kandidat koji je dobio najveći broj glasova radnika koji su glasovali.

Članak 27.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu ima pravo:

- podnositi poslodavcu prijedloge vezane uz donošenje odluka iz zaštite na radu
- zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu
- sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih kemikalija i bioloških štetnosti u radni i proizvodni proces te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- biti obaviješten o svim promjenama koje utječu ili bi mogle utjecati na zaštitu na radu
- izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu
- primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku
- izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima, odnosno zapažanjima radnika
- prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor, staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi sigurnost i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- osposobljavati se za obavljanje poslova povjerenika radnika za zaštitu na radu
- stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- obavještavati radnike o provedbi zaštite na radu

Članak 28.

Poslodavac je obavezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu:

- potrebno vrijeme i uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća
- davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu
- ne smije mu tijekom obnašanja dužnosti, bez pristanka radničkog vijeća, odnosno sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike
- za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu, povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku

Radnici

Članak 29.

Radnici su dužni obavljati poslove zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, Zakonu o radu, kolektivnim ugovorima, ugovoru o radu i ovim Pravilnikom. Odgovornost za povredu radnih obveza radnika utvrđena je u članku 73. ovog Pravilnika, a za prekršaj u prekršajnim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU

Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 30.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- radnici za koje je procjenom rizika utvrđeno da se moraju osposobljavati za rad na siguran način
- radnici koji obavljaju određene poslove zaštite na radu
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja
- radnici određeni za pružanje prve pomoći
- svi radnici po programu za gašenje požara

Članak 31.

Radnici koji se, na temelju procjene rizika, nisu dužni osposobljavati za rad na siguran način po programima za osposobljavanje radnika za rad na siguran način, dužni su se u posebnim oblicima i po posebnom programu informirati o vrstama i opsegu opasnosti te načinu otklanjanja tih opasnosti.

Članak 32.

Sadržaj programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuje se ovisno o procjeni rizika, a sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela. Programima moraju biti obuhvaćeni sadržaji o postupcima za siguran način rada. Sustav, plan i programe osposobljavanja donosi poslodavac.

Članak 33.

Osposobljavanje po utvrđenim programima provodi ovlaštena stručna organizacija.

Članak 34.

Provjera znanja provodi se testovima znanja ili usmenim ispitivanjem, a ocjena praktične osposobljenosti promatranjem i ocjenom radnih postupaka na radnom mjestu na kojem radnik radi.

Članak 35.

Nakon završenog osposobljavanja i provjere osposobljenosti radniku se izdaje svjedodžba. Svjedodžbu izdaje i potpisuje za to ovlaštena osoba.

Članak 36.

Radnik koji ne zadovolji i na trećoj provjeri osposobljenosti, poslodavac mora rasporediti na drugo radno mjesto (uz prethodnu provjeru osposobljenosti za to radno mjesto) ili s njim raskinuti ugovor o radu.

Članak 37.

Osposobljavanje i provjera osposobljenosti obavlja se u pravilu u radno vrijeme.

Članak 38.

Za osposobljavanje poslodavac je dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva.

Obavještavanje

Članak 39.

Poslodavac je dužan opremiti sve objekte i prostore Ustanove propisanim znakovima sigurnosti i uputama za siguran način rada.

Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 40.

Poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđeni su elaboratom o procjeni rizika. Na poslove s posebnim uvjetima rada radnik se može rasporediti tek nakon što je za radnika utvrđeno da ispunjava uvjete utvrđene posebnim pravilima zaštite na radu.

Članak 41.

Ispunjava li radnik uvjete navedene u prethodnom članku ocjenjuje stručnjak zaštite na radu, a nadzor nad tim ispunjava li radnik propisane uvjete za rad na mjestu s posebnim uvjetima rada obavlja ovlaštenik poslodavca u dijelu Ustanove gdje će radnik raditi.

Članak 42.

Kontrolu periodičnih pregleda radnika u utvrđenim rokovima organizira stručnjak zaštite na radu kod poslodavca, koja s propisanim ispravama upućuje radnika na liječnički pregled. Popis poslova s posebnim uvjetima rada te utvrđenim opsegom i rokovima pregleda utvrđen je procjenom rizika.

Sredstva rada i radni okoliš

Članak 43.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša u utvrđenim rokovima organizira stručnjak zaštite na radu.

Članak 44.

Ispitivanje sredstava rada i radnog okoliša obavlja stručna organizacija s ovlaštenjem za obavljanje tih poslova.

Članak 45.

O ispitanim sredstvima rada i radnog okoliša, sastavlja se zapisnik i izdaje uvjerenje ili svjedodžba koju potpisuje ovlaštena osoba stručne organizacije koja je izvršila ispitivanje.

Članak 46.

Ispitana sredstva rada i uređaji koji ne zadovoljavaju osnovna pravila zaštite na radu isključuju se iz pogona sve do njihova osposobljavanja za daljnji rad u smislu primjene pravila zaštite na radu, a u radnom okolišu koji ne zadovoljava osnovna pravila zaštite na radu prekida se rad.

Odluku o tome donosi ovlaštenik poslodavca, odnosno poslodavac.

O zabrani rada na pojedinim strojevima i uređajima ovlaštenik poslodavca dužan je odmah obavijestiti poslodavca.

Popis sredstava rada te radnih prostorija i radnih prostora s utvrđenim rokovima pregleda i ispitivanja utvrđen je procjenom rizika.

Stres na radu ili u vezi s radom

Članak 47.

Stres na radu su zdravstvene i psihičke promjene koje su posljedica akumulirajućeg utjecaja stresova na radu kroz dulje vrijeme, a očituju se kao fiziološke, emocionalne i kognitivne reakcije, te kao promjene ponašanja radnika.

Čimbenici koji mogu utjecati na pojavu stresa na radu ili u vezi s radom su:

- sadržaj rada
- organizacija rada
- radno okruženje
- loša komunikacija
- međuljudski odnosi

Članak 48.

Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku, te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Sukladno stavku 1. ovog članka, poslodavac treba posebnu pozornost usmjeriti na:

- organizaciju rada i radnih postupaka (radno vrijeme, stupanj samostalnosti, radno opterećenje i dr.)
- radne uvjete i okolinu (izloženost radnika i poslodavca nasilnom ponašanju, buka, vrućina, hladnoća i dr.)

